

D ů v o d y:

Dovolání, opřené o dovolací důvod § 503 čís. 4 cřs., odkazuje se se svými vývody na zdejší rozhodnutí, uveřejněná ve sb. n. s. pod čís. 10.287 a 10.526, kde jest zejména i dolíčeno, co bylo účelem zákona. Dovolací soud nemá příčiny, odchýliti se od právních názorů tam vyslovených v souzeném případě, při čemž se podotýká, že i v rozhodnutí uveřejněném ve sb. n. s. pod čís. 9550, z jehož důvodů vytrhuje první soud jen jednu větu, hájí nejvyšší soud právní názor, že ustanovením § 6 (1) zákona ze dne 28. března 1928 č. 44 sb. z. a n. n e b y l o z m ě ě n o ustanovení druhé věty § 1116 a) obč. zák. v ten rozum, že z nástupnictví do zůstavitelova nájemního poměru jsou vyloučeny osoby, jež nejsou příslušníky jeho rodiny, a že ani za platnosti zákona ze dne 26. dubna 1923 čís. 85 sb. z. a n. nebyli privilegováni všichni dědici, nýbrž jen ti, kteří nemajíce vlastního bytu, bydleli v zůstavitelově bytě v době jeho smrti.

Čís. 11624.

Záznam zástavního práva pro dávku z přírůstku hodnoty nemovitosti nepotřebuje spravení.

Jde o porušení velících předpisů zákona, byly-li přikázány starší než tříleté úroky v pořadí pohledávky a mimo rámec kauční hypoteky; v tomto směru lze vznésti rekurs, třebaž nebyl podán odpor.

Bylo-li vtěleno zástavní právo pro úroky a pro úroky z úroků určité výše a kromě toho zástavní právo pro vedlejší závazky do určité výše, není závady, by nebyly přikázány jednak úroky za tři léta od udělení příklepu zpět počítajíc a úroky z prodlení za tuto dobu a kromě toho zvláště starší než tříleté úroky s úroky z prodlení, pokud mají krytí v zapsané kauci pro vedlejší závazky.

(Rozh. ze dne 29. dubna 1932, R II 78/32.)

Při rozvrhu nejvyššího podání za exekučně prodané nemovitosti vznesla knihovní věřitelka, spořitelna města J., odpor proti tomu, že byla obci města Z. přikázána knihovně zajištěná pohledávka, a odůvodňovala odpor tím, že pohledávka, o niž jde, jest jen v pozemkové knize zaznamenána, záznam tento není spraven a není při pohledávce té ani poznamenáno, že spravení záznamu není třeba. Soud první stolice odpor zamítl z těchto důvodů: Jde o dávku z přírůstku hodnoty, tedy o dávku k veřejným účelům. Podle článku III. uvoz. zák. k ex. ř. zůstaly dosavadní předpisy o přednostních právech, o zajišťování a o vymáhání daní a jiných dávek k veřejným účelům nedotčeny. Stačí tedy pro pohledávku obce města Z. jako dávku z přírůstku hodnoty jen záznam a má tato pohledávka tímto záznamem své knihovní pořadí zajištěné. Rekursní soud rekurs spořitelny města J. částečně odmítl, částečně mu nevyhověl a uvedl v otázkách, o něž tu jde, v důvodech: Stěžovatelka především uvádí, že při rozvrhovém roku šlo a rozhodovalo se jen o nárocích a o pořadí jednotlivých pohledávek, kdežto o jich výši nešlo, takže její rekurs jest prý přípustný, pokud brojí proti výši a proti příslušenství

pohledávek. Tento názor, jímž chce stěžovatelka vzhledem k ustanovení § 234 ex. ř. odůvodnití přípustnost rekursu, pokud napadá výši příslušenství příkázaného knihovním věřitelům, rekursní soud nesdílí, poněvadž již podle zákona jest rozvrhový rok určen k tomu, by byl vznesen odpor i proti výši toho, co požadováno na jistinu a na příslušenství (§ 213 ex. ř.), ale jedná se ovšem o výši jen, pokud byl vznesen odpor. Nebyl-li odpor vznesen, nelze říci, jak se stěžovatelka domnívá, že nebylo jednáno o výši pohledávek a o jich příslušenství, a nelze z toho dovozovati přípustnost rekursu, který by byl jinak podle § 234 ex. ř. vyloučen. Bude proto u jednotlivých bodů stížnosti uvedeno, pokud byla odmítnuta jako nepřipustná, poněvadž stěžovatelka navrhuje, by napadené rozvrhové usnesení bylo zrušeno (pro případ zrušení nečiní další návrh), event. navrhuje, by rozvrhové usnesení bylo změněno tak, že se pozastavené částky nepřikazují v pořadí a ve výši v rozvrhovém usnesení uvedeném a že se o tyto částky zvyšuje to, co příkázáno stěžovatelce. Stěžovatelka v rekursu nikde neuvádí, oč vytykaným postupem exekučního soudu byla zkrácena, nedala si práci, by částku tu vypočítala, nicméně však rekursní soud pustil se do věcného zkoumání stížnosti, pokud vůbec byla přípustná, vycházejí z názoru, že je přípustno nedostatek určité sumy, o kterou se stěžovatelka cítí zkrácenou, v rekursním návrhu přehlédnouti proto, že částku bylo by lze vypočítati na základě povšechných výtek v rekursu. Stěžovatelka především udává, že exekuční soud neprávem zamítl její odpor proti příkázání pohledávky obce Z. Rekursní soud zjišťuje z protokolu o rozvrhovém roku, že vzhledem k udání strany povinné prohlásil exekuční soud, že na pohledávku obce Z. záznamem práva zástavního zajištěnou 18.016 Kč 05 h příkazuje v knihovním pořadí částku 12.000 Kč a že se pro zbytek této pohledávky obci Z. toto knihovní pořadí nepřiznává. Tento postup exekučního soudu ovšem nebyl správný, neboť exekuční soudce nemohl přihlížeti k udání povinné strany tak, jak učinil, nýbrž měl podle § 210 a 221 ex. ř. k pohledávce obce Z. přihlížeti potud, pokud z pozemkové knihy vycházelo na jevo, že jest podle práva platná a k uspokojení způsobila, a neměl vůbec přihlížeti k vyjádření strany povinné, jež podle § 213 ex. ř. může podati odpor jen proto, že bylo přihlédnuto k nárokům, pro něž není exekučního titulu (§ 213 ex. ř.). Tento postup však stěžovatelka nenapadá, nýbrž stěžuje si jen na to, že byl zamítnut její odpor proti tomu, že příkázána obci Z. pohledávka 12.000 Kč. Tento odpor odůvodnila stěžovatelka tím, že pohledávka obce Z. jest jen zaznamenána a že není při záznamu poznamenáno, že správití záznam netřeba. Pokud by pak šlo o to, že pohledávka obce Z. přísluší jí jakožto dávka z přírůstku hodnoty, namítala stěžovatelka, že se na tuto dávku nevztahuje článek III. uvoz. zák. k ex. ř. Exekuční soud tento odpor zamítl z důvodu, že jde o dávku k veřejným účelům, takže záznam zástavního práva povolený obci Z. pro tuto pohledávku nepodléhá spravení podle čl. III. uvoz. zák. k exekučnímu řádu. Rekursní soud jest téhož názoru, jako exekuční soud, že záznam zástavního práva pro tuto pohledávku obce Z. spravení nepodléhá vzhledem k ustanovení dv. dekretu ze dne 24. října 1806 čís. 789 sb. z. s. a že proto exekuční soud musel k této zaznamenané pohledávce přihlížeti. Ovšem spornou jest otázka, zda exekuční soud neměl k této zaznamenané pohledávce přihlížeti jako k pohledávce podmíněné podle § 221 ex.

ř. (protože § 228 ex. ř. nepřichází tu v úvahu). Tuto otázku však rekursní soud nemůže řešiti, protože si stěžovatelka v tom směru nestěžuje a ani rekursní návrh nedává podnět pro rekursní soud, by proto něco na napadeném usnesení změnil. Soud prvé stolice v rozvrhovém usnesení ovšem přihlížel k přihlášce, která ho došla až po rozvrhovém roku a proti enunciaci při rozvrhovém roku vydal písemné rozvrhové usnesení, v němž obci Z. přikázal na její pohledávku na kapitále částku 16.014 Kč 85 h., avšak tím právní postavení stěžovatelky není zhoršeno, poněvadž exekuční soud měl vzhledem k ustanovení § 210 ex. ř. přihlížeti k pohledávce obce Z. v tom rozsahu, jak tato byla zaznamenána v pozemkové knize, měl tudíž, ano nebylo odporu, přikázati obci Z. podmíněně podle § 221 ex. ř. 18.015 Kč 85 h na jistinu, takže postavení stěžovatelky rozhodnutím exekučního soudu není zhoršeno, nanejvýš, ana, nepovšimnuvši si, že exekuční soud měl přihlížeti k odporu povinné strany, opomenula ohlásiti odpor proti výši pohledávky obce Z., jež z poz. knihy byla zřejma a ana si nestěžuje do toho, že exekuční soud nepřihlížel k ustanovení § 221 ex. ř. Stěžovatelka tedy vůbec nemůže usnesení o výši přikázané pohledávky napadati stížností, poněvadž jí v tom brání ustanovení § 234 ex. ř., neboť pro výši pohledávky nepodala odpor. Její odpor směřoval k tomu, by se k této pohledávce vůbec nepřihlíželo. Mylný jest názor stěžovatelky, že pro nedostatek přihlášky neměla tato pohledávka obci Z. přikázána býti v pořadí záznamu (viz ustanovení § 210 ex. ř.). Nesprávně uvádí stěžovatelka, že pohledávka jest v pozemkové knize jen poznamenána. Dále uvádí stěžovatelka, že z poznámky není viděti, že jde o dávku z přírůstku hodnoty. To ovšem nelze uváděti na podporu stížnosti, neboť, kdyby nešlo o takovou pohledávku, nýbrž o pohledávku soukromoprávní, musel by podle § 228 ex. ř. exekuční soud přihlížeti i k zaznamenanému právu zástavnímu, pokud neprošla lhůta ke spravení záznamu. Správné jest ovšem, že v pozemkové knize u záznamu tohoto zástavního práva není výslovně uvedeno, že jde o pohledávku obce Z. z důvodu dávky z přírůstku hodnoty, ale, jak již řečeno, to na věci nic nemění, neboť z listiny tam citované lze seznati, že jde o záznam zástavního práva pro pohledávku dávky z přírůstku hodnoty. Stěžovatelka napadala, jak vidno z toho, co již bylo řečeno, rozvrhové usnesení i pro výši částky, která byla přikázána obci Z. na tuto pohledávku, ale jak z hořejších důvodů vidno, bez úspěchu, neboť nepodala odpor. Stěžovatelka dále napadla rozhodnutí exekučního soudu proto, že úroky starší tří let přikázal věřitelům ve stejném pořadí s jistinou udávajíc, že se při rozvrhovém roku o úrocích vůbec nejednalo, takže nemohla vznésti odpor a že jest tedy oprávněna napadati rozvrhové usnesení rekuresem. K tomu jest uvést to, co bylo řečeno hned z počátku, že rozvrhový rok podle zákona byl určen k tomu, by se jednalo i o výši pohledávek, i o jich příslušenství a, jestliže se o tomto příslušenství nejednalo, pak jen proto, že nebyl vznesen odpor. Pokud tedy stěžovatelka napadá rozhodnutí exekučního soudu o příslušenství z důvodu, že prý nemohla vznésti odpor, jest její stížnost nepřipustná podle § 234 ex. ř.

N e j v y š š í s o u d zrušil částečně napadené usnesení i rozvrhové usnesení soudu prvé stolice a vrátil mu věc, by, přihlížeje k důvodům dole uvedeným, nejvyšší podání znovu rozvrhl.

D ů v o d y:

Stěžovatelka brojíc proti názoru rekursního soudu, že nemůže rozvrhové usnesení o výši přikázané pohledávky obci města Z. per 16.014 Kč 85 h stížností napadati, dovozuje, že pohledávka ta neměla býti vůbec přikázána, poněvadž k rozvrhovému roku nebyla přihlášena a že jde o záznam, jehož spravení při rozvrhovém roku nebylo vykázáno, a že nižší soudy pochybily, přikázavše městu Z. 16.014 Kč 85 h k hotovému zaplacení. Rekursní soud však správně odůvodnil, proč bylo vzhledem k ustanovení § 210 a 221 ex. ř. k pohledávce té, pokud z pozemkové knihy na jevo vycházela, přihlížeti, i když přihlášena nebyla, proč se odkazuje na jeho případné důvody. Stěžovatelka proti výši přikázané pohledávky nepodala odpor, její odpor směřoval proti tomu, by se k této pohledávce nepřihlíželo z důvodu, že záznam zástavního práva nebyl spraven a že při záznamu není poznamenáno, že spravení jeho není zapotřebí. Uznal-li však rekursní soud, přihlédnuv k odporu stěžovatelky jen v tomto směru podanému, že stěžovatelka nemá oprávnění ke stížnosti co do výše této přikázané pohledávky, poněvadž jí v tom brání ustanovení § 234 ex. ř., a že záznam zástavního práva pro tuto pohledávku spravení nepodléhá, jest tento jeho názor schváliti. Jde o záznam zástavního práva pro pohledávku na dávce z přírůstku hodnoty. O vymáhání a o řízení exekucím platí při této veřejné dávce podle ustanovení § 26 nařízení čís. 143/22 sb. z. a n. (dodatek III.), táž ustanovení jako pro vymáhání přímých daní, platí tedy o ní předpis čl. III. uvoz. zák. k exekuč. řádu a ustanovení dvor. dekretu ze dne 24. října 1806 čís. 789 sb. z. s., takže záznam zástavního práva pro tuto pohledávku obce Z. spravení nepodléhá a nebylo překážky, by pohledávka tato nebyla přikázána k hotovému zaplacení.

Stěžovatelka napadá usnesení rekursního soudu i potud, pokud jím byl její recurs proti rozhodnutí exekučního soudu o přiřknutí dalších než tříletých úroků odmítnut jako nepřipustný, po případě, že mu nebylo vyhověno. Jak z protokolu o rozvrhovém roku jest zřejmo, bylo při tomto roku jednáno o výši přihlášených pohledávek i na kapitále i na úrocích, ano se u každé jednotlivě uvádí, že ji obdrží na kapitále, jehož výše se uvádí, s příslušenstvím dle přihlášky. Výše tohoto příslušenství (úroků) byla tedy účastníkům a tudíž i stěžovatelce známa. Nepodala-li však proti výši odpor, nezbavuje ji to práva ke stížnosti, poněvadž vznéstí odpor podle § 213 ex. ř., by zachováno bylo právo k rekursu (§ 234 ex. ř.), není třeba při porušení velících předpisů zákona, jakž jest tomu v souzeném případě, kde se brojí proti přikázání starších než tříletých úroků v pořadí pohledávky a mimo rámec kauční hypoteky. Pokud tedy recurs byl z tohoto důvodu rekursním soudem odmítnut jako nepřipustný, nelze s názorem rekursního soudu souhlasiti. Ve věci samé nelze mu však upříti oprávnění. Ve všech stěžovatelem vytýkaných případech bylo vtěleno zástavní právo pro úroky a úroky z úroků určité výše a kromě toho zástavní právo pro vedlejší závazky do určité výše. V takovém případě není s hlediska principu publicity a speciality veřejných knih závady proti přikázání úroků a úroků z prodlení vložených v určitých procentech a kromě toho zvláště ještě úroků požadovaných v rámci úvěrové pohledávky za vedlejší závazky, vždyť případná výše tohoto

příslušenství pohledávky jest pro každého z knihy pozemkové seznatelná. (Srovnej v tom smyslu rozhod. čís. 6385, 7857, 8300 sb. n. s., sbírky Nowak čís. 887 a Gl. U. čís. 2833, 3279 a 8864). Bylo tedy v rozvrhovém usnesení vykázaní jednak příkázaný požadovaný úrok za tři léta od udělení příklepu zpět počítaje a úroky z prodlení za tuto dobu a kromě toho zvláště starší než tříletý úrok s úrokem z prodlení potud, pokud má krytí v zapsané kauci pro vedlejší závazky. Teprve při takto vypočtených a vykázaných úrocích a dalších vedlejších závazcích bylo by lze zkoumati, zda kauce pro vedlejší závazky zapsaná byla, či nebyla překročena. Tento postup však nižší soudy nezachovaly a proto nemá dovolací soud spolehlivý podklad pro rozřešení otázky, zda byla výpočtem příkázaných pohledávek, jak se stalo v rozvrhovém usnesení, překročena kauce pro vedlejší závazky. Nezbylo tedy než napadené usnesení, jakož i usnesení soudu prvé stolice v části shora uvedené (§ 233 ex. ř.) zrušiti a jak shora rozhodnouti.

Čís. 11625.

V nesporném řízení jest soud vázán na své rozhodnutí, jakmile je prohlásil, nebo, nebylo-li prohlášeno, jakmile je odevzdal písemně k vyhotovení.

(Rozh. ze dne 29. dubna 1932, R II 82/32.)

Pozůstalostní soud určil usnesením ze dne 10. října 1931 vdově po zůstaviteli lhůtu k výkazu, že podala žalobu o určení, že určitá hodnota nepatří do pozůstalosti. An nebyl výkaz ve lhůtě podán, nařídil první soud usnesením ze dne 26. listopadu 1931, by bylo pokračováno v pozůstalostním řízení a dal zaslati spisy notáři. Dne 27. listopadu 1931 podala vdova po zůstaviteli Anna F-ová výkaz, že podala žalobu, načež pozůstalostní soud usnesením z téhož dne odložil pozůstalostní řízení a usnesením ze dne 3. prosince 1931 zamítl návrh dědičky Markéty K-ové, by bylo pokračováno v pozůstalostním řízení. Rekursní soud k rekursu Markéty K-ové zrušil usnesení prvního soudu ze dne 27. listopadu 1931 a ze dne 3. prosince 1931.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu Anny F-ové.

Důvody:

Podle ustanovení § 32 odst. (1) zák. o nesp. řízení čís. 100/31 je soud svým usnesením vázán, a, an zákon neurčuje, od kdy tato vázanost soudu nastává, jest obdobně použití předpisu § 416 odst. 2 c. ř. s. přes to, že není v § 34 nesp. zák. uveden. Jest tedy i nesporný soud vázán na své rozhodnutí, jakmile je prohlásil, nebo — nebylo-li prohlášeno — jakmile je odevzdal písemně k vyhotovení (viz v tom smyslu Hora, Soudní řízení nesporné, str. 107). V souzeném případě určil nesporný soudce usnesením ze dne 10. října 1931 stěžovatelce lhůtu, by v ní podala výkaz, že podala žalobu. Když výkaz ve lhůtě nebyl podán, aniž byla lhůta prodloužena, postupoval soud dále správně, nařídív další po-